

Πίστη στὸ Θεὸ καὶ εἰκοσιένα

τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Η μέρες ἐθνικῆς περηφάνειας καὶ λεβεντιᾶς ζοῦμε τοῦτο τὸν καιρὸ καθὼς βιώνουμε μιὰ μοναδική πραγματικότητα στὴν παγκόσμια ἱστορία, τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Μιὰ ἐπανάσταση τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τοῦ Ἀσιάτου Δυναστεύου καὶ Κατακτητοῦ, ποὺ προκαλεῖ τὴν ἐκπληξὴ καὶ τὸν θαυμασμό ὄλων τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων πολιτικῶν καὶ ἱστορικῶν. Ὁ Γάλλος ἱστορικὸς ROUQUEVILLE ἔγραψε: «Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάσταση περιεῖχεν ἐν ἑαυτῇ ἕκτακτόν τι, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ χαρακτηρισθεῖ».

Ποιὸς ἦταν ὁ μοχλὸς καὶ ἡ κινητήρια δύναμη τοῦ '21; Τί γέννησε ἐκεῖνο τὸν ἀνεπανάληπτο ξεσηκωμό; Ποιὸς ἦταν ὁ χαρακτήρας του; Εἶναι τὸ '21 μόνο κοινωνικοταξικὸ φαινόμενο ἢ μπαίνει βαθιὰ καὶ στὸ χῶρο τοῦ πνεύματος;

Ὁ ἱστορικὸς ὕλισμος θὰ ὑποστηρίξει πὼς ἐκεῖνη ἡ γιγαντομαχία ὑπῆρξε ἀποτέλεσμα μόνο διεργασιῶν τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντα καὶ εἶναι ἄσχετη μὲ τὸ χῶρο τοῦ πνεύματος.

Ἐμεῖς ὅμως ἔχουμε σοβαροὺς λόγους νὰ ἀρνοῦμεθα τὴ θέση αὐτὴ τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ, γιατί ἔχουμε στὰ χέρια μας ἱστορικὰ ντοκουμέντα καὶ πειστήρια ποὺ μποροῦν νὰ ἀποδείξουν ὅτι ὁ ἀγώνας ἐκεῖνος ἦταν ἐθνικὸς μὲ ἔντονο πνευματικὸ θρησκευτικὸ χαρακτήρα ποὺ τὸν ἐχρωμάτισε καθολικά. Καὶ θὰ συμφωνήσουμε μὲ τὴν

γνώμη τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ποὺ στὸ Διάγγελμά του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ τῆς 25ης Μαρτίου 1976 διεκήρυξε ὅτι: «Τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, καθὼς ἀνήκουν στὸ χῶρο τοῦ πνεύματος καὶ γενικὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, δὲν συλλαμβάνονται μὲ γενικοὺς ἄκαμπτους νόμους, ὅπως ἐκεῖνου ποὺ ἰσχύουν γιὰ τὰ φυσικὰ φαινόμενα... Εἰδικότερα δὲ μπορεῖ νὰ ἀναχθεῖ σὲ ἄκαμπτο γενικὸ κανόνα ἢ ἀρχή, ὅτι κύρια κινούσα δύναμη τῆς Ἱστορίας εἶναι τὰ ταξικὰ ὕλικά συμφέροντα».

Ἡ πίστη στὸ Θεὸ καὶ ἡ ἀγάπη τῆς Πατρίδας, ἡ ἀπόκτηση τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἐλευθερίας ἦταν οἱ δύο πόλοι γύρω ἀπὸ τοὺς ὁποίους μαγνητίσθηκε ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιὰ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21. Καὶ οἱ ἀποδείξεις αὐτῆς τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, ποὺ σήμερα συνειδητὰ παρασιωπεῖται καὶ διαστρεβλώνεται, εἶναι πλεῖστες ὅσες προερχόμενες ἀπὸ κείμενα καὶ μαρτυρίες προσωπικοτήτων ποὺ ἔδρασαν ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἢ παρακολούθησαν τὰ γεγονότα διασώζοντας ἔτσι αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια.

Στὸν ὄρκο τῶν Φιλικῶν ὑπερέχουν οἱ ἔννοιες τῆς Πατρίδας καὶ τῆς Θρησκείας. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὸν ὄρκο τῶν Ἱερολοχιτῶν. Καὶ στὴν προκήρυξη τοῦ Ἀλέξανδρου Ὑψηλάντη στὶς 24 Φεβρουαρίου 1821 καὶ ἐκεῖ ἡ ἐπανάσταση γίνεται στὸ ὄνομα τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος. Ὅμοίως καὶ στὰ Ἀπομνημονεύματα τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ '21 μπορεῖ νὰ διαπιστώσει κανεὶς αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ὅτι ὁ ἀγώνας γινόταν ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος. Γράφει ὁ Ἑλβετὸς Μάγιερ στὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά», ὅτι ἐνῶ μπροστὰ ἀπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Μεσολογγίου βρισκόνταν ὁ Ἰμπραὴμ καὶ ὁ Κιουταχῆς: «... Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς δυνάμεις ἔχομεν νὰ ἀντιπαραταχθῶμεν, αἱ δὲ ἡμέτεροι δὲν εἶναι ἄλλαι, εἰμὴ ὁ Θεός, ἡ Πατρίς καὶ οἱ βραχίονές μας...».

Ὁ Π. Πατρῶν Γερμανὸς στέλνει στὴν Ἡλιδα τὸν ἐπίσκοπο Προκόπιο, ὁ ὁποῖος ξεσηκώνει τὸ λαὸ καὶ μαζί ψέλνουν τὸν ὕμνο «Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν...».

Ὁ Ἐθνομάρτυρας Γρηγόριος Ε' στὴν εἶδηση τοῦ Ἱ. Καποδίστρια νὰ ἐνεργήσει ὥστε νὰ μὴ γίνει ἡ Ἐπανάσταση, ὁ Πατριάρχης «τῆς ὀδύνης» ἀπάντησε: «... οὐδεμία ἀνθρώπινος δύναμις δύναται νὰ ἀναχαιτίσει τὰ πράγματα, διότι τὸ κίνημα τοῦτο προῦρισται φαίνεται ἀπὸ τὸν Ὑψιστον, ἄλλως ἦτο ἀδύνατον νὰ κάμει τοιαύτην ἀπόφασιν τὸ Ἔθνος... ταῦτα παρακαλῶ νὰ εἴπητε εἰς τὴν ἐξοχότητά του».

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Θεοδοσίος μὲ ἐντολὴ τοῦ ναυάρχου Τομπάζη, στέλνει τὴν παρακάτω προκήρυξη στὸν Ὀρθόδοξο Κλῆρο: «*Σεβαστοὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν δράξασθε τῶν ὄπλων... καὶ πορεύθητε κατὰ τῶν βλασφημῶν τοῦ Ὑψίστου... Μιμήθητε τὸν Μωϋσῆν... τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ... τὸν Ἥλιαν... Ἐγέρθητε καὶ ὁ Θεὸς τῶν ἰσχυρῶν θὰ προηγηθεῖ. Ἐλευθερία πίστεως, ἀνεξαρτησία πατρίδος, ἰδοὺ ἡ πολεμικὴ ἡμῶν κραυγὴ. Προσεύχεσθε, εὐλογῆτε, μάχεσθε, οὐδεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν μενέτω ἀμέτοχος ἐν τῷ ἱερῷ πολέμῳ».*

Ὅλα τὰ φλάμπουρα καὶ οἱ ἐπαναστατικὲς σημαῖες εἶχαν στὴ μέση τὸν Σταυρό. Ὁ Σταυρὸς ἔνωσε καὶ ἐμψύχωνε τοὺς ἀγωνιστὲς νὰ προμάχωνται γιὰ τὴν πατρίδα.

Ὅχι ὅμως μόνο στὸ '21 ἀλλὰ σ' ὅλες τὶς περιόδους τῆς μακραίωνης ἱστορίας του τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος ἀγωνίσθηκε γιὰ τὴν Θρησκεία, γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὴν Ἐλευθερία, γιὰ τὴν Οἰκογένεια. Μιὰ σύντομη ἀναδρομὴ στῆς ἱστορίας μας τὰ βάθη θὰ πείσει κάθε ἀπροκατάληπτο μελετητὴ. Κι' ὅταν μπαίνομε στὴν περιοχὴ τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος, πρέπει, νομίζω, νὰ κοντοκρατᾶμε τὰ βήματά μας καὶ νὰ ἀφουγκραζόμαστε μ' εὐλάβεια τὸν ἀπόηχο τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Καὶ γιὰ τὸ '21 εἶναι ἀνίκανος ὁ ἱστορικὸς ὑλισμὸς νὰ ἐξηγήσει τὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο καὶ τὶς ἀσύλληπτες πράξεις αὐτοθυσίας καὶ ἀταπαρνήσεως τῶν ἡρώων του. Ἄδυναται νὰ ἐξηγήσει π.χ. τὸ Μεσολόγγι, τὸ Κούγκι, τὸ Μανιάκι, τὴν Ἀλαμάνα, τὸ Ζάλογγο. Ποτὲ τὰ οἰκονομικὰ καὶ ταξικὰ συμφέροντα δὲν κινοῦν τοὺς ἀνθρώπους σὲ τέτοιες πράξεις αὐτοθυσίας, δὲν μποροῦν νὰ δημιουργοῦν Μεσολόγγι καὶ Ζάλογγο. Ἡ μονόπλευρη ἔρευνα τοῦ ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ συνθλίβει γεγονότα καὶ πρόσωπα τοῦ παρελθόντος στὴν προσπάθειά της νὰ τοὺς δώσει ἐρμηνεῖες ποὺ προσαρμύζονται σὲ πολιτικὲς

ἐπιδιώξεις. Ἀλλὰ ὁ ἱστορικὸς ὑλισμὸς πέφτει καὶ σὲ ἄλλο ἓνα σφάλμα: χρησιμοποιεῖ σύγχρονα κριτήρια γιὰ τὴν ἔρευνα τῆς ἱστορίας τοῦ παρελθόντος. Ὁ Ἀλέξανδρος Τσιριντάνης σὲ ἄρθρο του στὸ Περιοδικὸ «*Συζήτησις*» τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου 1977 ἔγραψε ὅτι: «*Τὰ Α PRIORI σχήματα δὲν ἔχουν θέση στὴν Ἱστορία. Ἡ Ἱστορία γράφεται APPO - STERIORI*». Καὶ νομίζω πὼς πρέπει νὰ συμφωνήσουμε μαζί του.

Τὸ '21 δὲν ὑπακούει σὲ δογματικούς τυφλοσοῦρτες, οὔτε σὲ οἰκονομικὲς συνθήκες. Οὔτε τὰ ταξικὰ συμφέροντα κατὰ κύριο λόγο, εἶναι τὰ προσδιοριστικὰ τοῦ '21.

Στὸ '21 πάλαιψε καὶ νίκησε ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ψυχὴ, ποὺ στάθηκε τότε ἡ πρώτη καὶ κύρια αἰτία τοῦ ἱστορικοῦ μας γίνεσθαι. Τὸ '21 ἦταν ὑπόθεση τῶν ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΩΝ.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε., ΤΗΛ: 210 92 17 513, www.eptalofos.gr

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Πίστη στὸ Θεὸ
καὶ εἰκοσιένα

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ
25η ΜΑΡΤΙΟΥ 2011